

Valmistu kaikkeen.

Opiskelijan opas 2020-2021

TERVETULOA TURUN AMMATTI-INSTITUUTIN OPISKELIJAKSI!

Turun ammatti-instituutin eli TAI:n eri toimijat auttavat ja ohjaavat sinua opintojesi aikana - työllistymiseesi tai jatkokouluttautumiseesi asti. Ohjaus ja opetus perustuvat yhteistyöhön ja yhdenvertaisuuteen, opiskelijälähtöisyyteen, kannustamiseen ja tukemiseen.

Tämä opas on sinun ohjekirjasi opiskeluun. Hakemalla vastauksia oppaan kysymyksiin perehdyt samalla opiskelun käytänteisiin.

1. TÄSTÄ SE ALKAA!

Opiskelijaruokailu on järjestetty kaikissa koulutaloissa. Ruokailu on maksutonta opiskelupäivinä päätoimisille perustutkintokoulutuksessa oleville opiskelijoille sekä valmentavassa koulutuksessa ja aikuisten perusopetuksessa oleville opiskelijoille. Opiskelijahintaan voivat ruokailla työvoimakoulutuksen opiskelijat, oppisopimusopiskelijat sekä sivutoimiset opiskelijat.

→ **Mihin kellonaikaan on ryhmäsi ruokatauko koulutalolla?**

→ **Miten ruokailu järjestyy työelämässä tapahtuvan oppimisen aikana?**

Perustutkinto-opiskelu on maksutonta, mutta opiskelumateriaaleista ja -vaatteista voi kertyä kustannuksia. Ammatti- ja erikoisammattitutkinto-opiskelijat maksavat koulutuksesta opiskelumaksun.

Saat käyttöösi opiskelijoiden [Office 365:n](#). Sinut perehdytetään myös [Moodle](#)-oppimisympäristön sekä **Wilma**-opiskelijahallintajärjestelmän käyttämiseen. Wilmasta voit seurata mm. opintojesi etenemistä. Sieltä löydät lukujärjestyksen, eri lomakkeita, ohjeita ym. **Pidäthän omat tietosi ajan tasalla Wilmassa.** Wilma on TAI:n virallinen viestintäkanava. **Seuraathan Wilmaa päivittäin!**

Turvallisuus- ja työtapaturmaohjeet sekä järjestyssäännöt ovat esillä koulutaloissa. Sinut perehdytetään niihin jo ensimmäisinä opiskelupäivinä. Ohjeiden ja sääntöjen tarkoituksena on taata kaikille turvallinen ja oppimista tukeva ympäristö. Tästä syystä kaikki muu kuin opettajan ohjeistama toiminta tunneilla on kiellettyä, esim. mobiililaitteiden käyttäminen. Kerrothan vastuuopettajallesi, mikä näet tai koet ohjeiden vastaista käytöstä oppilaitoksen alueella. Siihen puututaan.

→ Koulutalosi osoite ja yhteystiedot:

→ Minkälaisia liikunta- ja vapaa-ajantiloja koulutalossa on opiskelijoiden käytössä?

→ Milloin sinulla/ryhmälläsi on lomat (syys-, jouluku-, talvi- ja kesäloma)?

2. VOIT VAIKUTTA!

Sinun palautteesi on tärkeää! TAln tavoitteena on avoin, luottamuksellinen ja myönteinen opiskeluilmapiiri. Sen saavuttamiseksi ja ylläpitämiseksi on tärkeää saada ja antaa **kannustavaa ja rakentavaa palautetta**. Palautetta pyydetään eri tavoilla: opettajat keräävät palautetta opetuksestaan, koulutuspäällikkö järjestää palautetilaisuuksia ja valtakunnallinen **Amis-palautte** kerätään kaksi kertaa opintojen aikana. Kaikki palautteet käsitellään oppilaitoksessa ja niihin reagoidaan soveltuvin keinoin.

Ryhmäsi valitsee vastuuopettajan tunnilla keskuudestaan **ryhmäedustajat**, jotka edustavat ryhmää koulutuspäällikön palautetilaisuuksissa. Ryhmäedustajan tehtäviin kuuluvat myös oman koulutalon opiskelijakunnan syyskokoukseen osallistuminen sekä hallituksen valinnassa äänestäminen.

→ **Onko ryhmässäsi valittu ryhmän edustaja, kuka hän on?**

→ **Ketkä ovat koulutalostasi opiskelijakunnan hallituksen jäseniä?**

Voit asettua **opiskelijakunnan hallituksen** ehdokkaaksi. Hallituksen tavoitteena on lisätä opiskeluhuvinvointia ja yhteisöllisyyttä sekä ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin. **Opiskelijayhdistys TAIKA ry:n** tavoitteena on edistää ja valvoa opiskelijoiden yhteisiä etuja sekä järjestää virkistystoimintaa. TAIKAn hallitus muodostuu opiskelijakunnan hallitusten puheenjohtajista ja varajäsenistä. Hallituksen jäsenenä ja erilaisten työryhmien jäsenenä pääset vaikuttamaan TAln toimintaan.

Osallistumalla aktiivisesti yllä mainittuihin toimintoihin tai nuorten tutoropiskelijatoimintaan kerrytät YTO-opintojasi. Muista kertoa asiasta vastuuopettajallesi, jotta opinnot tulevat näkyviin HOKSiin.

→ **Mihin asioihin haluaisit vaikuttaa ja miten?**

3. OHJENUORANASI ON HOKS!

HOKS on henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma. Heti opintojen alussa laadit HOKSia yhdessä vastuopettajan kanssa. HOKS-keskustelussa selvitätte tavoitteesi, aiemman osaamisesi sekä vielä puuttuvan osaamisesi. Kirjaatte HOKSiin myös kiinnostuksesi ja tarvitsemasi tuen opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen. Näin **selvitätte osaamistavoitteesi ja urasuunnitelmasi**. Päivitätte HOKSia vähintään kerran lukuvuodessa ja aina tarvittaessa. **HOKS on sitova ja sitä pitää noudattaa.**

→ **Ensimmäisen HOKS-keskustelusi ajankohta:**

→ **Seuraavan HOKS-keskustelusi ajankohta:**

HOKSISSA SOVITAAN MM:

- miten saavutat tavoitteesi (ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet) sovitussa ajassa, yleensä päätoimisena opiskelijana
- tarvitsemasi keinot ja tukimuodot tavoitteiden saavuttamiseksi
- erityisen tuen tarve

OPIKSELU ON TUTKINTOOSI KUULUVAN OSAAMISEN HANKKIMISTA

Osaamista voit hankkia **lähiopetuksessa, etäopiskelussa sekä työelämässä**. Työelämässä oppimisesta tehdään eri pituisia koulutussopimuksia (palkaton) tai oppisopimuksia (palkallinen). Voit siis hankkia osaamista monella tavalla koulutuksen aikana. Palautetta etenemisestäsi ja osaamisestasi saat sekä opettajilta että työpaikkaohjaajilta.

Kun olet saavuttanut **tutkinnon osasta riittävän osaamisen, suoritat näytön** eli näytät osaamisesi käytännön työtehtäviä tekemällä. Näyttösi arvioi työpaikan edustaja ja opettaja yhdessä. Jos arviointi ei mielestäsi perustellusti ollut oikein, sinulla on oikeus pyytää arvioinnin tarkistamista. Jos arviointi ei tarkistuksessa muutu, voit tehdä arvioinnin oikaisupyynnön. Opettaja on velvollinen auttamaan sinua tässä.

Aina ei voi onnistua! Näytön voi uusida, jos et mielestäsi saanut siinä näytettyä parasta osaamistasi. Myös kokeita/tenttejä voi uusida.

→ **Milloin on koulutalosi uusintakoepäivät?**

LÄSNÄ- JA POISSAOLOT:

Sinulla on HOKSin mukaisesti läsnäolovelvollisuus opetuksessa, työpaikalla oppimisessa tms.

- Jos et pysty opiskelemaan HOKSissa sovitusti ja sinulle tulee poissaoloja (luvallisia tai luvattomia), keskustele ryhmänohjaajan kanssa:
 - puuttuvien opintojen hoitamisesta
 - tuen tarpeesta (esim. opiskelutaitoja tukevat palvelut, opiskeluhoolto)
- **Ratkaisuna** voi olla esim.
 - HOKSin päivittäminen tarvitsemasi tuen ja tavoitteiden osalta
 - opiskeluhoollon tukipalvelut
 - opintojen keskeyttäminen määräajaksi, jonka jälkeen voit jatkaa opiskelua
 - eroaminen, jolloin sinun pitää myöhemmin hakea uudelleen opiskelijaksi

JOS LAIMINLYÖT OPINTOJA JA OHJAUSTA:

- neuvotteluun voidaan pyytää mukaan tarvittaessa myös opinto-ohjaaja, opiskelijahuollon edustajia sekä alaikäisen huoltajat
- valmistumisesi saattaa viivästyä
- opintososiaalisen edun maksaminen voidaan keskeyttää, jos opiskelusi ei jatku päätoimisina
- sinut voidaan katsoa eronneeksi ja menetät opiskelupaikkasi

Huolehdi siis aina vastuullisesti, että opiskelusi etenevät sovitusti!

Jos et pysty opiskelemaan sovitusti, neuvottele heti vastuuopettajan tai opinto-ohjaajan kanssa!

OHJE POISSAOLOIHIN:

**Sovi poissaolosta aina etukäteen vastuuopettajan tai opettajan/työpaikkaohjaajan kanssa. Ilmoita poissaolosta ja myöhästymisestäkin Wilmas-
sa opettajalle ja/tai vastuuopettajalle etukäteen. Työpaikkaohjaajalle ilmoitat
työpaikan käytänteiden mukaisesti. Jos olet työvoimakoulutuksessa, nou-
datat TE-palvelujen kanssa sovittuja poissa/läsnäolo-ohjeita. Oppiso-
pimusopiskelijana noudatat työpaikan ohjeita, opiskelupäivinä alla olevia
TAIn ohjeita.**

Jos poissaolosi on lyhyt ja äkillinen:

- ilmoita opettajalle/työpaikkaohjaajalle heti, kun mahdollista
- huolehdi itse, että saat poissaolon aikaiset opinnot hoidettua

Jos poissaolosi johtuu sairaudesta:

- alle kolme päivän sairauslomasta riittää etukäteisilmoitus vastuopettajalle sekä opettajille
- jos sinulla on toistuvasti sairauspoissaoloja, vastuopettaja voi pyytää näyttämään sairauspoissaolotodistuksen
- ilmoita työpaikalle sieltä saamiesi ohjeiden mukaisesti
- huolehdi itse, että saat poissaolon aikaiset opinnot hoidettua
- ole yhteydessä vastuopettajaan/opettajaan, jos tarvitset tukea opintoihin

Jos poissaolo johtuu pakottavasta syystä, esim. tutortoiminta, perheasiat, velvoitteet:

- huolehdi itse, että saat poissaolon aikaiset opinnot hoidettua
- ole yhteydessä vastuopettajaan/opettajaan, jos tarvitset tukea opintoihin

Jos poissaolo johtuu muusta kuin sairaudesta tai pakottavasti syystä:

- jos poissaolo on alle kolme päivää, neuvottele asiasta vastuopettajan kanssa
- jos poissaolo on yli kolmen päivän mittainen, vastuopettaja neuvoo sinua anomaan koulutuspäälliköltä lupaa poissaoloon
 - ilmoita työpaikalle sieltä saamiesi ohjeiden mukaisesti
- huolehdi itse, että saat poissaolon aikaiset opinnot hoidettua

OPPILAITOKSEN VIRANOMAISVELVOLLISUUS

Alaikäisten opiskelijoiden kanssa opintoihin liittyvien asioiden hoitamiseen voidaan kutsua huoltajat mukaan. Tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus.

Oppilaitoksella on ilmoitusvelvollisuus Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksen **etsivään nuorisotyöhön** alle 25-vuotiaista opiskelijoista, joihin ei saada yhteyttä.

4. VARMISTA TOIMEENTULOESI!

Etuutesi on myönnetty päätoimisiin opintoihin. Etuuden jatkumisella on myös muita ehtoja kuten tulot. **Jos etuutesi ehdot eivät opintojen aikana täyty**, etuutta voidaan pienentää, evätä kokonaan tai periä takaisin.

On tärkeää, että seuraat etuutesi ehtojen täyttymistä opintojen aikana. Tutkintosi etenemistä voit seurata Wilman Opinnot -sivulta. Jos opiskelusi päätoimisuus on epäselvää, selvitä asiaa vastuopettajan tai opinto-ohjaajan kanssa. Kuraattorilta voit pyytää apua tuki- ja raha-asioissa.

JOS OPISKELET KELAN OPINTOTUELLA

- Varmista, että opintosi ovat keskimäärin vähintään 4,5 osaamispistettä tukikuukautta kohti.
- Seuraa, että tulosi pysyvät alle tulorajan. Ilmoita Kelaan, jos tulosi ylittävät tulorajan. Tämä vaikuttaa opintotukeen ja mahdolliseen asumistukeen. Jos et ilmoita, etuutta/tukea voidaan periä takaisin.
- Katso tarkemmin [KELAn sivuilta](#).

JOS OPISKELET TYÖTTÖMYYSETUUELLA OMAEHTOISESSA KOULUTUKSESSA TAI TYÖVOIMAKOULUTUKSESSA

- Seuraa, että opintosi ovat keskimäärin vähintään 4,5 osaamispistettä tukikuukautta kohti.
- **Ilmoita TE-toimistoon kaikista opintoihisi liittyvistä muutoksista, myös TE-toimiston pyynnöstä.**
- Seuraa tulojasi. Jos tulosi ylittävät kuukaudessa 300 euroa, vaikuttaa se etuuden määrään (soviteltu työttömyysetuus) ja mahdollisiin muihin tukiin. Jos et ilmoita, liikaa maksettua etuutta/tukea voidaan periä takaisin.
- Kysy lisätietoja TE-toimistosta.

JOS OPISKELET AIKUISKOULUTUSTUELLA

- Seuraa, että opintosi ovat keskimäärin 3 osaamispistettä tukikuukautta kohti.
- Ilmoita Työllisyysrahastoon opintoihisi liittyvistä muutoksista.
- Seuraa tulojasi. Jos tulosi ylittävät tukikuukaudessa 250 euroa, vaikuttaa se etuuden määrään (soviteltu aikuiskoulutustuki) ja mahdollisiin muihin tukiin. Jos et ilmoita, liikaa maksettua etuutta/tukea voidaan periä takaisin.
- Katso tarkemmin [Työllisyysrahaston sivuilta](#)

JOS OPISKELET OPPISOPIMUKSELLA

- Ilmoita oppisopimustoimistoon opintoihisi liittyvistä muutoksista.
- Täytä oppilaitospäiviltä Lasku opintososiaalisista eduista -lomake, jos haet palkattomilta päiviltä päivärahaa, perhevastusta, matka- tai majoituskorvauksia.
- Katso tarkemmin [Turun oppisopimustoimiston sivuilta](#).

Huom! Varmista toimeentulosi, jos siirryt oppisopimuksesta päätoimiseksi opiskelijaksi tai päinvastoin.

Huom! Voit hakea kuntoutusrahaa, jos sinulla on sairaus tai vamma (B-lääkärinlausunto), joka rajoittaa työskentelyäsi alalla. Lisätietoja saat kuraattorilta sekä [Kelan sivuilta](#).

5. SINUA OHJATAAN JA TUETAAN!

Ohjauksen tarkoituksena on tukea ja kannustaa sinua monin keinoin ammatillisessa kehittämisessä ja tutkinnon tai koulutuksen suorittamisessa. Ohjaus on myönteistä, kannustavaa ja ennaltaehkäisevää. Ohjausta ja tukea antavat koulutaloilla eri vastuuhenkilöt, useimmiten yhteistyössä:

- **Vastuupettaja** on sinun lähin ohjaajasi. Hänen kanssaan teet oman henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman, HOKSin. Vastuupettaja perehdyttää sinua opiskeluun ja TAln arkeen. Hänen kanssaan voit käydä keskustelemassa henkilökohtaisesti kaikista opintoihin liittyvistä asioista. Hän ohjaa sinua eteenpäin. Vastuupettaja seuraa opintojesi etenemistä ja HOKSin toteutumista työjärjestyksessäsi.

→ **vastuupettajasi nimi ja yhteystiedot:**

- **Opinto-ohjaajan** luona voit käydä keskustelemassa henkilökohtaisesti opintoihin liittyvistä asioista. Saat opinto-ohjaajalta tukea opiskeluun, elämäntilanteeseen ja tulevaisuuden suunnitteluun. Opinto-ohjaaja on myös tukenasi opintoihin liittyvissä keskusteluissa ja tilanteissa. Opinto-ohjaaja kuuntelee ja kannustaa sinua opinnoissasi sekä ohjaa sinua jatkosuunnitelmissa.

→ **opinto-ohjaajasi nimi ja yhteystiedot:**

- **Opettaja** opettaa, auttaa, tukee ja ohjaa opinnoissasi sekä arvioi osaamistasi.
- **Erityisopettaja** auttaa oppimiseen liittyvissä haasteissa. Hän antaa tukea oppimiseen ja oppimisvalmiuksiin.

→ **erityisopettajan nimi ja yhteystiedot:**

- **Opintotoimistosta** saat apua mm. tukiasioissa, todistuksiin ja salasanoihin liittyvissä asioissa.

→ **opintosihteerin nimi ja yhteystiedot:**

- **Koulutuspäällikkö** vastaa koulutalon toiminnasta ja opetuksesta. Hän on opettajien esimies. Hän tekee päätöksiä mm. opiskelijoiden opintojen keskeyttämisestä ja määräaikaisesta erottamisesta.

→ **koulutuspäällikön nimi ja yhteystiedot:**

- **Opiskeluhuollon työntekijät** on tarvittaessa käytettävissä:
 - **kuraattorilta** saat apua sosiaalisissa ja taloudellisissa asioissa

→ **kuraattorin nimi ja yhteystiedot:**

- **terveydenhoitaja** auttaa terveyteen liittyvissä asioissa (fyysinen ja psyykinen)

→ **terveydenhoitajan nimi ja yhteystiedot:**

- **lääkärille** pääset ajanvarauksella terveydenhoitajan kautta
- **psykologi** ohjaa psyykkiseen terveyteen liittyvissä asioissa

→ **psykologin nimi ja yhteystiedot.**

- Sinua auttaa ja tukee tarvittaessa myös **psykiatrinen sairaanhoitaja, oppilaitospappi, vahtimestari** ja **poliisi**.

→ **oppilaitospapin nimi ja yhteystiedot:**

→ **vahtimestarin nimi ja yhteystiedot:**

Huom! Oppisopimusopiskelijat käyttävät työterveyspalveluja. Ammatti- ja erikoisammattitutkintoa suorittavat käyttävät julkisia terveys- ja sosiaalipalveluja.

6. MENESTYSTÄ TULEVAAN!

Seuraathan tutkintosi etenemistä koko opiskelun ajan. Näin varmistat, että sinulla ei ole puuttuvia suorituksia, jotka saattavat estää valmistumisesi tavoiteajassa. Myös vastuuopettaja tarkistaa, että kaikki tutkintoon liittyvät osat on suoritettu. Saat valmistuttuasi sekä tutkintotodistuksen että opinto-suoriteotteen. Jos et ole suorittanut tutkinnon osia, opintojasi on mukautettu tai poikettu, saat todistuksen osaamisestasi.

Työllistymiseen ja jatko-opintoihin voit pyytää ohjausta ryhmäohjaajalta ja opinto-ohjaajalta.

7. TÄRKEÄÄ TIETÄÄ JA POHTIA!

HOKS on henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma. Heti opintojen alussa vastuupettaja pyytää sinua HOKS- keskusteluun. HOKS-keskustelussa selvitätte tavoitteesi, aiemman osaamisesi sekä vielä puuttuvan osaamisesi verrattuna tutkintosi perusteisiin. Kirjaatte HOKSiin myös kiinnostuksesi ja tarvitsemasi tuen opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen. Jos olet kiinnostunut kansainvälisyys- tai kilpailutoiminnasta, urheiluakatemiasta, yrittäjyydestä tms, ota asia esille HOKS-keskustelussa. Näin **selvitätte osaamistavoitteesi ja urasuunnitelmasi**. Päivitätte HOKSia vähintään keran lukuvuodessa ja aina, kun tavoitteissasi, osaamisessasi tai ohjaus- ja tukitarpeessasi on muutoksia. Jos olet alaikäinen, huoltajallasi on mahdollisuus osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laadintaan. Valmistaudu HOKS-keskusteluun pohtimalla mm. alla olevia kysymyksiä.

→ Mitä hyötyä sinulle on HOKSista?

→ Mitä asioita osaat hyvin (koulutuksen kokemuksen, harrastusten tms. pohjalta)?

→ Minkälaista tukea saatat tarvita opintoihisi?

Tutkinnot muodostuvat pakollisista ja valinnaisista tutkinnon osista. Myös yksittäisiä tutkinnon osia on mahdollisuus suorittaa.

Ammatillisessa perustutkinnossa (laajuus 180 osaamispistettä=osp) on sekä ammatillisia että kaikille perustutkinnoille yhteisiä tutkinnon osia (YTOt). Ammatillisia tutkinnon osia pitää suorittaa 145 osp ja yhteisiä 35 osp. Tutkinnon osat ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueet **arvioidaan asteikolla 0-5**. Opiskelijan osaamista arvioidaan vertaamalla sitä tutkinnon perusteissa määrättyyn osaamiseen.

→ **Mitkä ovat perustutkinnon kolme pakollista yhteistä tutkinnon osaa?**

- 1.
- 2.
- 3.

→ **Mitä valinnaisia tutkinnon osia haluaisit valita?**

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa on vain ammatillisia tutkinnon osia. Ammattitutkinnon laajuus on 150 tai 120 osp ja erikoisammattitutkinnon 160-180 osp. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osat **arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.**

→ **Kenelle ammatti- ja erikoisammattitutkinnot on tarkoitettu?**

Osaamispisteiden (osp) kertyminen mittaa tutkintosi etenemistä. Voit seurata osaamispisteiden kertymistä Wilman Opinnot-sivulta. Saat osaamispisteitä näyttämällä osaamisesi. Osaamispisteitä voit suorittaa niin kauan, kun olet kirjoilla oppilaitoksessa.

Tutkinnon osan opinnot merkitään S=suoritettu ja SK= suoritus kesken.

→ **Jos sinulla on merkintä SK, miten sinun pitää toimia?**

→ **Miten saat tietää osaamisesi tason, kun opintoja ei arvioida numeerisesti?**

→ **Mitä sinun pitää tehdä, jos tutkintosi ei etene suunnitelman mukaan?**

Amis-palautella mitataan tyytyväisyyttäsi opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen. Palaute kerätään opintojen alussa ja tutkinnon suorittamisen jälkeen.

→ **Minkälainen palaute on rakentavaa?**

→ **Miksi palautetta annetaan?**

**”Valmistu
kaikkeen.
varaudu
parhaimpaan”**

- Amistoteles